

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

pentru modificarea și completarea

unor acte normative în domeniul mediului și schimbărilor climatice

Luând în considerare faptul că, în data de 16.05.2023 s-a publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 130, Directiva (UE) 2023/959 a Parlamentului european și a Consiliului din 10 mai 2023 de modificare a Directivei 2003/87/CE de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul uniunii și a Deciziei (UE) 2015/1814 privind înființarea și funcționarea unei rezerve pentru stabilirea pieței aferentă schemei UE de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră,

Având în vedere faptul că aceasta a adus mai multe modificări prevederilor existente, una dintre acestea referindu-se la termenul limită de restituire a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră,

Ținând cont, de faptul că în conformitate cu prevederile art. 12 alin. (3) lit. a) și b) din Directiva 2003/87/CE de stabilire a unui sistem de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră în cadrul Uniunii și de modificare a Directivei 96/61/CE, cu modificările și completările ulterioare, termenul limită de restituire a certificatelor în contul din registrul Uniunii al emisiilor de gaze cu efect de seră, începând cu anul 2024, inclusiv pentru conformarea aferentă anului 2023, este 30 septembrie, pentru operatorii instalațiilor staționare și operatorii de aeronave,

Luând în considerare faptul că prin modificările și completările aduse prin Directiva (UE) 2023/959, companiile de transport maritim sunt incluse, din anul 2024, în schema de comercializare a certificatelor de emisii cu efect de seră, iar primul an de conformare a acestora este 2025 pentru emisiile generate în anul 2024,

Constatându-se necesitatea armonizării legislației naționale cu cea europeană, respectiv cu Directiva (UE) 2023/959 a Parlamentului european și a Consiliului din 10 mai 2023 de modificare a Directivei 2003/87/CE, astfel încât, alături de operatorii instalațiilor staționare și operatorii de aeronave să se regăsească și operatorii din sectorul maritim, ca operatori care au obligația de a restitui un număr de certificate de emisii de gaze cu efect de seră corespunzătoare emisiilor de gaze cu efect de seră generate în anul anterior,

Având în vedere urgența adoptării prezentei ordonanțe, generată de noile prevederi instituite prin Directiva (UE) 2023/959, prin care statele membre, statele membre de administrare și autoritățile de administrare ale unei companii de transport maritim se asigură că, până la 30 septembrie a fiecărui an, operatorul fiecărei instalații restituie un număr de certificate care este egal cu totalul emisiilor instalației în cauză pe parcursul anului calendaristic anterior, că fiecare operator de aeronave restituie un număr de certificate care este egal cu totalul emisiilor sale pe parcursul anului calendaristic anterior și că fiecare companie de transport maritim restituie un număr de certificate care este egal cu totalul emisiilor sale pe parcursul anului calendaristic anterior,

Luând în considerare prevederile art. 6¹ din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu anexa la aceeași lege, prin care, printre impozitele și contribuțiile care intră sub incidența art. 6¹ se regăsește și contribuția la Fondul pentru mediu prevăzută la art. 9 alin. (1) lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2006, cu modificările și completările ulterioare,

Având în vedere numeroasele adrese primite de la inspectoratele județene de poliție referitoare la modalitatea de plată a sumelor rezultate din aplicarea art. 10 din Legea nr. 241/2005,

Ținând cont de lipsa de reglementare cu privire la constituirea ca venit la Fondul pentru mediu a sumelor necesar a fi încasate portiv Legii nr. 241/2005, precum și de urgența instituirii cadrului legal care să conducă la aplicarea prevederii art. 10 din același act normativ,

Luând în considerare prevederile alineatelor (1) și (5) ale art. 181 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare,

Luând în considerare că, prin art. 9 alin. (1) lit. o) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, este instituită deja baza legală pentru încasarea penalităților de nedeclarare, prin constituirea ca venit la Fondul pentru mediu, a dobânzilor și penalităților de orice fel datorate de către debitorii Fondului,

Ținând cont de necesitatea introducerii prevederii care să cuantifice valoarea și să detalieze modul de încasare a penalității privind nedeclararea/declaraarea incorectă a obligațiilor de plată la Fondul pentru mediu, cu scopul de a descuraja prejudicierea veniturilor la Fondul pentru mediu, dar și de a armoniza prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, cu prevederile Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, în ceea ce privește aspectul încasării penalității,

Având în vedere caracterul strategic al proiectelor de investiții pentru realizarea de proiecte strategice pentru extinderea și modernizarea infrastructurii de transport gaze naturale, asigurarea securității energetice atât la nivel național cât și european și reducerea dependenței de resursele de proveniență rusească,

Ținând cont de necesitatea atingerii obiectivelor privind neutralitatea climatică, componentă a pachetului „Fit for 55” și „Green Deal” pentru care România și-a asumat luarea măsurilor necesare pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră,

Întrucât Comisia Europeană a lansat o serie de programe de finanțare, prin care statele membre ale Uniunii Europene sunt încurajate să investească în independența energetică, atât la nivel național, cât și la nivelul consumatorilor, pentru a contribui în mod substanțial la procesul de decarbonizare și eliminarea centralelor de producție de energie pe baza de cărbune,

Luând în considerare faptul că unul dintre obiectivele incluse în pachetul legislativ privind neutralitatea climatică se referă la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, gazul natural în amestec cu hidrogenul reprezentând un combustibil de tranziție, înlocuind centralele pe bază de cărbune, cu atât mai mult cu cât, în contextul actual, Comisia Europeană pune un accent deosebit pe reducerea poluării provenite din emisiile de gaze cu efect de seră,

Având în vedere faptul că, în acest scop, Comisia a prezentat o nouă strategie de creștere care are drept obiectiv transformarea Uniunii Europene într-o societate echitabilă și prosperă, cu o economie modernă, competitivă și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor, în care să nu existe emisii nete de gaze cu efect de seră în 2050 și în care creșterea economică să fie decuplată de utilizarea resurselor, iar pentru ca acest demers să devină obligatoriu din punct de vedere juridic, Comisia Europeană a propus Legea europeană a climei, care stabilește un nou obiectiv, obligatoriu, de reducere netă a emisiilor de gaze cu efect de seră cu cel puțin 55 % până în 2030, comparativ cu nivelurile din 1990, în scopul protejării, conservării și consolidării capitalului natural al Uniunii și protejării sănătății și bunăstării cetățenilor împotriva riscurilor legate de mediu și a impacturilor aferente,

Având în vedere faptul că Administrația Fondului pentru Mediu este instituție publică aflată în coordonarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, finanțată integral din venituri proprii, conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2006, cu modificările și completările ulterioare, aceasta fiind unitatea care răspunde de gestionarea Fondului pentru mediu, instrument economico-financiar destinat susținerii și realizării proiectelor și programelor pentru protecția mediului și pentru atingerea obiectivelor Uniunii Europene în domeniul mediului și schimbărilor climatice, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare,

Constatându-se necesitatea utilizării tuturor instrumentelor existente la nivel național pentru întărirea infrastructurii de transport de gaze naturale, element cheie în procesul de decarbonizare prin înlocuirea centralelor pe cărbune cu cele pe gaz, în scopul întării infrastructurii critice de interes național, având în vedere imposibilitatea îndeplinirii procesului de decarbonizare a sectorului energetic, în condițiile în care închiderea unităților de producție energie din cărbune trebuie realizată concomitent cu deschiderea centralelor pe gaz în ciclul combinat (CCGT),

Ținând cont de necesitatea asigurării securității energetice, atât în ceea ce privește alimentarea centralelor actuale și viitoare de producere energie electrică, cât și componenta de depozitare gaze naturale,

Având în vedere faptul că se impune realizarea cu celeritate a tuturor etapelor specifice și pentru o mai facilă implementare a lucrărilor de investiții,

Ținând seama de faptul că neadoptarea unor măsuri în regim de urgență generează urmări cu impact negativ major, inclusiv cu privire la competitivitatea industriei energetice românești, având în

vedere provocările actuale de natură geopolitică, precum și caracterul extraordinar al măsurilor ce se impun a fi adoptate în regim de urgență în vederea creșterii securității energetice prin promovarea investițiilor necesare,

Întrucât aceste elemente vizează interesul public și constituie o situație de urgență și extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată,

În temeiul art. 115 alin.(4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență:

Art. I Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1193 din 30 decembrie 2005, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează, după cum urmează:

1. La articolul 9, alineatul (1) litera ș) se modifică și va avea următorul cuprins:

„ș) sumele încasate ca urmare a aplicării penalității de 100 euro, echivalentă în lei la cursul de schimb leu/euro al Băncii Naționale a României valabil la data de 1 octombrie a anului respectiv, pentru fiecare tonă de dioxid de carbon echivalent emisă, plătită de către operatorul instalațiilor staționare sau operatorul de aeronave sau operatorul din sectorul maritim care nu a restituit certificatele de emisii de gaze cu efect de seră corespunzătoare emisiilor de gaze cu efect de seră generate în anul anterior, penalitate care crește anual în conformitate cu indicele european al prețurilor de consum, potrivit prevederilor legale în vigoare ”.

2. La articolul 9, alineatul (1), după litera aa) se introduce o nouă literă, litera bb), cu următorul cuprins:

„bb) sumele rezultate din aplicarea prevederilor art. 10 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, cu modificările și completările ulterioare, pentru veniturile enumerate la lit. a)”;

3. La articolul 10, alineatul (3³) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3³) Sumele prevăzute la art. 9 alin. (1) lit. ș) vor fi stabilite în baza informațiilor și documentelor furnizate de autoritatea competentă referitoare la operatorii instalațiilor staționare și operatorii de aeronave și, începând cu anul 2025 pentru emisiile de gaze cu efect de seră generate în anul 2024, și pentru operatorii din sectorul maritim care nu au restituit certificate de emisii de gaze cu efect de seră în condițiile legii, a informațiilor privind numărul de certificate nerestituite de fiecare dintre aceștia și a metodologiei de calcul prevăzută la art. 17. ”

4. La articolul 12, după alineatul (3³), se introduce un nou alineat, alineatul (3⁴), cu următorul cuprins:

„(3⁴) Pentru obligațiile fiscale PRINCIPALE prevăzute la art. 9 alin. (1), nedecarate sau declarate incorect de contribuabil/plătitor și stabilite de organul de inspecție fiscală prin decizii de impunere, CONTRIBUABILUL/ PLĂTITORUL datorează o penalitate de nedecarare, începând cu ziua imediat următoare scadenței și până la data stingerii sumei datorate, inclusiv, din obligațiile fiscale principale nedecarate sau declarate incorect de contribuabil/plătitor și stabilite de organul de inspecție fiscală prin decizii de impunere, potrivit prevederilor Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare.”

5. La articolul 13, alineatul (1), după litera gg) se introduce o nouă literă, litera hh), cu următorul cuprins:

„hh) reabilitarea și/sau extinderea rețelei naționale de transport gaze naturale aparținând S.N.T.G.N. Transgaz S.A. ”

6. La articolul 13, alineatul (4¹) se abrogă.

7. La articolul 13, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Categoriile de lucrări și/sau proiecte pentru protecția mediului care se pot finanța conform prevederilor alin. (1) lit. m), o), p), t), v), aa), bb) și ee), precum și sumele destinate finanțării acestora și mecanismul de finanțare pentru derularea proiectului prevăzut la lit. gg) se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea autorității publice centrale pentru protecția mediului. Categoriile de lucrări și sumele destinate finanțării pentru derularea proiectelor prevăzute la alin. (1) lit. hh) se aprobă prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Secretariatului General al Guvernului.”

8. La articolul 13, după alineatul (5⁹) se introduce un nou alineat, alineatul (5¹⁰), cu următorul cuprins:

„(5¹⁰) Beneficiarul proiectelor prevăzute la alin. (1) lit. hh) este S.N.T.G.N. Transgaz S.A.”

Art. II Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României la nivelul Uniunii Europene, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 926 din 28 decembrie 2011, aprobată prin Legea nr. 163/2012, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 10 alineatul (1), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) 47% din suma brută se face venit la Fondul pentru mediu, se reține în contul de disponibil deschis pe numele Ministerului Finanțelor Publice la Trezoreria operativă centrală și se virează de către gestionarul contului, în termen de 5 zile lucrătoare de la solicitarea Administrației Fondului pentru Mediu, în limita creditelor bugetare aprobate prin bugetul de venituri și cheltuieli al Fondului pentru mediu și Administrației Fondului pentru Mediu, în vederea finanțării proiectelor prevăzute la alin. (1⁴), într-un cont distinct de venituri al Fondului pentru mediu, deschis la Trezoreria Statului Sector 6 pe numele Administrației Fondului pentru Mediu.”

2. La articolul 10 alineatul (1), după litera d) se introduce o nouă literă, litera e), cu următorul cuprins:

„e) 3% din suma brută se face venit la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, se reține în contul de disponibil deschis pe numele Ministerului Finanțelor la Trezoreria operativă centrală și se virează de către gestionarul contului, în termen de 5 zile lucrătoare de la solicitarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor într-un cont distinct de venituri ale bugetului de stat, deschis pe numele acestuia, la Activitatea de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București, pentru acoperirea cheltuielilor administrative legate de gestionarea schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, cheltuieli efectuate în scopul prevăzut la art. 10 alin. (3) lit. i) din Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului, cu modificările și completările ulterioare.”

3. La articolul 10, după alineatul (1⁴) se introduce un alineat nou, alineatul (1⁵), cu următorul cuprins:

„(1⁵) Suma prevăzută la alin. (1) lit. e). se utilizează pentru acoperirea cheltuielilor administrative necesare implementării și gestionării schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, următoarele tipuri de cheltuieli reprezentând cheltuieli administrative:

- a) cheltuieli pentru asistență tehnică;
- b) cheltuieli pentru consultanță;
- c) cheltuieli cu personalul;
- d) cheltuielile cu spațiile de birouri și clădiri;
- e) cheltuieli pentru campanii de conștientizare privind problemele schimbărilor climatice;
- f) echipamente IT sau alte tipuri de echipamente, după caz.
- g) cheltuieli cu deplasarea externă a personalului pentru participarea la grupurile de lucru privind implementarea și gestionarea schemei de comercializare”

4. După articolul 10² se introduce un articol nou, articol 10³, cu următorul cuprins:

(1) Se autorizează Ministerul Finanțelor, la propunerea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, să majoreze, la poziții distincte, veniturile bugetului de stat, precum și creditele de angajament și creditele bugetare prevăzute în bugetul acestuia cu suma virată potrivit art. 10 alin. (1) lit. e).

(2) Se autorizează Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor să detalieze influențele aprobate potrivit alin. (1) în buget și în anexele la acesta și să le comunice Ministerului Finanțelor, în termen de 5 zile lucrătoare de la majorarea bugetului.

(3) Până la data de 22 decembrie a anului bugetar, sumele rămase neutilizate determinate ca diferență între veniturile încasate potrivit alin.(1) și plățile efectuate se virează de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor din contul de venituri ale bugetului de stat în care au fost încasate într-un cont de disponibil deschis pe numele acestuia la Trezoreria Statului.

(4) Sumele virate în contul prevăzut la alin.(3) se transferă în primele 5 zile lucrătoare ale anului următor de către Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor în contul de venituri ale bugetului de stat prevăzut la alin.(1), urmând procedura prevăzută la alin. (1) și (2), și se utilizează în anul următor cu aceeași destinație.

5. La articolul 12¹¹, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Prin excepție de la prevederile art. 12, din sumele obținute în urma scoaterii la licitație a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră se aprobă alocarea sumei de 50.154 mii lei autorității publice centrale pentru protecția mediului pentru finanțarea obiectivului «Amenajarea parcului Est din municipiul Cluj-Napoca» - Obiectul 2.1 - Amenajarea culoarului văii Becaș între strada Sopor și calea Someșeni”.

**PRIM- MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU**